

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

Кафедра адміністративного, цивільного та господарського права і процесу

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач кафедри адміністративного,
цивільного, господарського права і
процесу
доктор юридичних наук, професор
_____ С.О. Ніщимна
« ____ » _____ 2019 року

СИЛАБУС

**навчального курсу «Адміністративне право та процес»
спеціальність 081 «Право»
форма навчання: денна**

РОЗРОБНИК:

к.ю.н, доцент кафедри
Ткаченко О.Г. _____

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри адміністративного,
цивільного та господарського права і
процесу
Протокол № 8 від «30» серпня 2019 р.

Кредити та кількість годин: 6 кредити ECTS; години: 38 лекційних, 40 семінарських, 12 практичних, 90 самостійна робота.

Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Адміністративне право та процес» є нормативною.

Програма навчальної дисципліни складена кафедрою адміністративного, цивільного та господарського права і процесу Академії Державної пенітенціарної служби відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти з галузі знань 08 «Право» за кошти державного бюджету, або фізичних, юридичних осіб для денної та заочної форми навчання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є норми які регулюють суспільні відносини, що складаються у сфері державного управління. Норми адміністративного права визначають порядок створення, реорганізації та ліквідації органів управління, а також підприємств, організацій і установ та їх взаємовідносини з органами управління.

До предмету курсу входять такі основні елементи: опанування певного інструментарію науки адміністративного права; вивчення сутності, форм та методів державного управління; системи виконавчої влади ті її функцій; проблем адміністративного примусу в державному управлінні і відповідальності; державного керівництва економікою, управління соціально-культурним будівництвом, адміністративно-політичною діяльністю та міжгалузевим державним управлінням.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністративне право та процес» є підготовку кваліфікованих фахівців для органів та установ державної кримінально-виконавчої служби України. Усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, нетерпимості до корупційної поведінки, поважливого ставлення до права й закону. Здатність вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень.

Основні завдання вивчення дисципліни: навчити курсантів (студентів) правильно користуватися нормативними актами, вільно орієнтування в системі державного управління.

Організація навчання

Тематичний план

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Всього	у тому числі				всього	у тому числі			
		л	п	сем	С. р.		л	п	сем	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Розділ 1. Теоретичні основи адміністративного права										
Тема 1. Адміністративне право як галузь національного права	14	2		2	10					
Тема 2. Адміністративно-правові норми та адміністративно-правові відносини	16	2	2	2	10					

Разом за розділом 1	30	4	2	4	20					
Розділ 2. Учасники адміністративно-правових відносин.										
Тема 3. Суб'єкти адміністративного права	14	2		2	10					
Тема 4. Об'єднання громадян як учасники адміністративно-правових відносин	16	2	2	2	10					
Разом за розділом 2	30	4	2	4	20					
Розділ 3. Державна служба										
Тема 5. Державне управління	10	2		2	6					
Тема 6. Державна служба та її адміністративно-правове регулювання	10	2		2	6					
Тема 7. Форми та методи державного управління	2			2						
Тема 8. Забезпечення законності і дисципліни в державному управлінні	8	2	2		4					
Разом за розділом 3	30	6	2	6	16					
Розділ 4. Адміністративна відповідальність										
Тема 9. Адміністративний примус	7	2		2	3					
Тема 10. Адміністративний проступок	7	2		2	3					
Тема 11. Поняття складу адміністративного проступку	6	2		2	2					
Тема 12. Структура складу адміністративного проступку	10	2	2	4	2					
Разом за розділом 4	30	8	2	10	10					
Розділ 5. Адміністративний процес										
Тема 13. Проведення у справах про адміністративні проступки	7	2		2	3					

Тема 14. Адміністративний процес та адміністративне судочинство	7	2		2	3					
Тема 15. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень	7	2		2	3					
Тема 16. Проведення в справах про звернення громадян	9	2	2	2	3					
Разом за розділом 5	30	8	2	8	12					
Розділ 6. Державне управління										
Тема 17. Адміністративно-правові режими	7	2		2	3					
Тема 18. Запобігання і протидія корупції (боротьба з корупцією)	7	2		2	3					
Тема 19. Державне управління в адміністративно-політичній сфері	7	2		2	3					
Тема 20. Державне управління в соціально-культурній сфері	9	2	2	2	3					
Разом за розділом 6	30	8	2	8	12					
Усього годин	180	38	40	12	90					

Завдання до семінарських занять

Семінарські заняття

Семінарські заняття системно охоплюють увесь курс, допомагають здобувачам усвідомити його значення, обсяг і структуру, зміст окремих розділів і тем, надають змістовну, організаційну та методичну допомогу у самостійному їх вивченні, визначають найбільш складні теми та питання і допомагають їх засвоїти. Підготовка до семінарського заняття передбачає опрацювання матеріалів з теми, що виноситься на заняття, а також оволодіння комплексом контрольних питань.

Практичні заняття

Підготовка до практичного заняття передбачає опрацювання матеріалів з теми, що необхідно для успішного виконання практичних завдань. Кількість отриманих на занятті балів напрума залежить від попередньої теоретичної підготовки.

Завдання до семінарських та практичних занять

Розділ 1. Теоретичні основи адміністративного права.

Тема 1. Адміністративне право як галузь національного права.

Мета: визначити основні категорії адміністративного права; розкрити поняття адміністративного права, як галузі права; розглянути метод і систему адміністративного права; висвітлити зв'язок адміністративного права з суміжними галузями права; розглянути джерела адміністративного права.

Основні поняття теми. Предмет адміністративного права. Метод адміністративно-правового регулювання суспільних відносин (зміст, значення, практичне застосування). Співвідношення адміністративного права з іншими галузями права. Система адміністративного права. Роль і значення адміністративного права в державному будівництві. Адміністративне право як юридична наука і навчальна дисципліна.

План

1. Предмет і метод адміністративного права
2. Система адміністративного права
3. Принципи адміністративного права
4. Джерела адміністративного права

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Місце адміністративного права в галузевій класифікації правової системи.
2. Адміністративне право зарубіжних країн.
3. Адміністративне право як юридична наука і навчальна дисципліна.
4. Роль адміністративного права в діяльності юриста.

Теми доповідей та рефератів:

1. Передумови виникнення адміністративного права.
2. Відмінність адміністративного права від інших галузей права.
3. Поліцейське право як етап розвитку адміністративного права.
4. Сучасні погляди на предмет адміністративного права.
5. Пріоритетні напрями науки українського адміністративного права.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
3. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
4. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
5. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
6. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
7. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.

3. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.

4. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.

5. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.

6. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI // Відомості Верховної Ради України від 20.04.2012 – 2012 р., № 16, стор. 702, стаття 146.

7. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (поточна редакція від 21.12.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19> – Заголовок з екрана.

8. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI // Відомості Верховної Ради України від 04.01.2013 – 2013 р., № 1, стор. 2, стаття 1.

9. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.

10. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.

11. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.

12. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.

13. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.

14. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України від 19.11.1996 – 1996 р., № 47, стаття 256.

15. Про зону надзвичайної екологічної ситуації : Закон України від 13.07.2000 № 1908-III // Відомості Верховної Ради України від 20.10.2000 – 2000 р., № 42, стаття 348.

16. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> – Заголовок з екрана.

17. Інструкція з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України 08.09.2015 № 1674/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-15> – Заголовок з екрана.

18. Інструкція з оформлення протоколів про військові адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства оборони України 19.05.2015 № 222 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0656-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>

2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>

3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>

4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 2. Адміністративно правові норми та адміністративно правові відносини.

Мета : розкрити поняття та види адміністративно-правових норм; визначити особливості адміністративно-правових норм; висвітлити поняття адміністративно-правових відносин; розкрити основні риси адміністративно-правових відносин та визначити їх види.

Основні поняття теми : Поняття адміністративно-правової норми. Структура адміністративно-правової норми. Гіпотеза та її види. Диспозиція та її особливості. Санкція. Реалізація норм адміністративного права. Види реалізації (виконання, використання, додержання, застосування). Поняття адміністративно-правових відносин. Механізм утворення адміністративно-правових відносин. Суб'єкти адміністративно-правових відносин. Особливості (характерні риси) адміністративно-правових відносин. Види адміністративних правовідносин. Вертикальні і горизонтальні адміністративно-правові відносини.

План

1. Поняття, види та особливості адміністративно-правових норм
2. Поняття та основні риси адміністративно-правових відносин
3. Види адміністративно-правових відносин

Завдання для самостійного опрацювання.

1. Структура (внутрішня форма) адміністративно-правової норми.
2. Вимоги до застосування норм адміністративного права
3. Форми реалізації адміністративно-правових норм, зміст їх елементів
4. Поняття та класифікація джерел адміністративного права.
5. Перехідний стан основних джерел адміністративного права в Україні.
6. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення як основного джерела адміністративного права.

Теми доповідей та рефератів:

1. Джерела адміністративного законодавства.
2. Кодифіковані акти адміністративного законодавства, які були підготовлені і набрали чинності протягом ХХ-ХХІ ст.ст..
3. Складові елементи адміністративно-правової норми.
4. Функції адміністративно-правових норм.
5. Особливості адміністративно-правових норм.
6. Види тлумачення адміністративно-правових норм.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
3. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
4. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
5. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
3. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.
4. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
5. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI // Відомості Верховної Ради України від 20.04.2012 – 2012 р., № 16, стор. 702, стаття 146.
6. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI // Відомості Верховної Ради України від 04.01.2013 – 2013 р., № 1, стор. 2, стаття 1.
7. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.
8. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
9. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
10. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-ХІІ // Відомості Верховної Ради України від 05.07.1994 – 1994 р., № 27, стаття 218.
11. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
12. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.
13. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України від 19.11.1996 – 1996 р., № 47, стаття 256.
14. Про імміграцію : Закон України від 7 червня 2001 року // Відомості Верховної Ради України від 12.10.2001 – 2001 р., № 41, стаття 197.
15. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради України від 28.03.2014 – 2014 р., № 13, стор. 828, стаття 222.
16. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 – 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.
17. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI / Відомості Верховної Ради України від 18.05.2012 – 2012 р., / № 19-20 /, стор. 833, стаття 179.
18. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> – Заголовок з екрана.
19. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2016 – 2016 р., № 31, стор. 7, ст. 545.
20. Інструкція з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України 08.09.2015 № 1674/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>

Тема 2. Адміністративно правові норми та адміністративно правові відносини.

Мета : розкрити поняття та види адміністративно-правових норм; визначити особливості адміністративно-правових норм; висвітлити поняття адміністративно-правових відносин; розкрити основні риси адміністративно-правових відносин та визначити їх види.

Основні поняття теми : Поняття адміністративно-правової норми. Структура адміністративно-правової норми. Гіпотеза та її види. Диспозиція та її особливості. Санкція. Реалізація норм адміністративного права. Види реалізації (виконання, використання, додержання, застосування). Поняття адміністративно-правових відносин. Механізм утворення адміністративно-правових відносин. Суб'єкти адміністративно-правових відносин. Особливості (характерні риси) адміністративно-правових відносин. Види адміністративних правовідносин. Вертикальні і горизонтальні адміністративно-правові відносини.

Питання, винесені для розгляду на практичному занятті:

1. Поняття, особливості та види адміністративно - правових норм
2. Поняття і основні риси адміністративно - правових норм
3. Види адміністративно – правових відносин.

Завдання 1:

1. Випишіть норми Конституції України, які є джерелами адміністративного права.
2. Визначте поняття «норм-дефініцій», наведіть приклади.
3. Наведіть по два приклади джерел адміністративного права таких видів: закон, кодекс, указ, постанова, розпорядження, наказ, інструкція, правила.

Завдання 2:

1. Визначте, які відносини регулюються нормами адміністративного права:
 - 1) відносини, які виникають в процесі встановлення місцевих податків і зборів;
 - 2) відносини, які виникають при вчиненні дисциплінарного проступку;
 - 3) відносини, які виникають у процесі управління трудовою діяльністю;
 - 4) відносини, які виникають у процесі формування депутатських фракцій;
 - 5) відносини, які виникають при здійсненні реєстрації нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади;
 - 6) відносини, які виникають при заміщенні вакантної посади державного службовця;
 - 7) відносини, які виникають при тимчасовому переведенні працівника;
 - 8) відносини, які виникають при здійсненні ремонтних робіт у приміщенні райдержадміністрації;
 - 9) відносини, які виникають при здійсненні державної реєстрації прав на нерухомість;
 - 10) відносини, які виникають при поданні заяви про реєстрацію шлюбу.

Практичне завдання

I. Вирішіть ситуаційні завдання.

Ситуація 1

Громадянин К. звернувся до відділу соціального забезпечення із заявою про

призначення пенсії; громадянин Н. оскаржив до суду накладене на нього адміністративне стягнення; громадянка В. звернулася до прокуратури із скаргою на несвоєчасну виплату заробітної плати; громадянин А. звернувся до директора підприємства із заявою про звільнення за власним бажанням.

***Які правовідносини виникли у вищезазначених випадках?
Надайте їх характеристику.***

Ситуація 2

Громадянин К. звернувся до органів поліції із проханням видати паспорт громадянина України; на громадянина С. було накладено штраф за безквитковий проїзд у громадському транспорті; Міністерство юстиції України зареєструвало політичну партію; на підприємстві працівниками податкової служби було проведено позапланову податкову перевірку.

***Чи регулюються дані суспільні відносини нормами адміністративного права?
Обґрунтуйте відповідь. Проаналізуйте вид та структуру даних адміністративно-правових відносин.***

Ситуація 3

Водій автомобіля Чигирин самовільно відкрив шлагбаум при мигаючому червоному сигналі світлофора і зробив спробу переїхати залізничний переїзд, але був затриманий інспектором ДПС (дорожньо-патрульної служби).

Проаналізуйте дану ситуацію.

Ситуація 4

Громадянин Сидоренко переходив вулицю у невстановленому місці. Інспектор поліції затримав порушника дорожнього руху і зробив йому попередження. Сидоренко вибачився і був відпущений.

Які види адміністративного примусу були застосовані інспектором ДПС?

Ситуація 5

Начальник транспортного цеху домобудівного комбінату Жовток наказав трактористу Іванову сплахати земельну ділянку, що належить батькові Жовтка.

Оцініть ситуацію.

Ситуація 6

Громадянин К. звернувся до органів поліції із проханням видати паспорт громадянина України; на громадянина С. було накладено штраф за безквитковий проїзд у громадському транспорті; Державна реєстраційна служба зареєструвала політичну партію; на підприємстві працівниками податкової служби було проведено позапланову податкову перевірку.

***Чи регулюються ці суспільні відносини нормами адміністративного права?
Обґрунтуйте відповідь. Проаналізуйте вид та структуру цих адміністративно-правових відносин.***

Ситуація 7

Громадянин Л., який був студентом юридичного факультету Академії ДПТС та навчався на контрактній формі, був відрахований за академічну заборгованість (не склав іспит з адміністративного права ні в період сесії, ні під час перескладання, ні під час комісійного перескладання). Громадянин Л. заперечував з цього приводу та вимагав поновити його, аргументуючи свою позицію тим, що адміністрація Академії діяла неправомірно: взаємовідносини між студентом та Академією є приватноправовими, а не адміністративно-правовими. Тому громадянин Л. вважає, що має місце порушення норм

цивільного права, а саме розірвання договору в односторонньому порядку.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації. Які правовідносини виникли у вищезазначеному випадку? Які критерії визначення характеру цих правовідносин (їх об'єкт та суб'єкти) ?

Ситуація 8

В результаті порушення Правил дорожнього руху громадянином А. відбулася ДТП, в результаті якої був пошкоджений автомобіль громадянина Б. Громадянин Б. почав вимагати відшкодування заподіяної йому шкоди, посилаючись на порушення Правил дорожнього руху. Громадянин А. заперечив, посилаючись на те, що Правила дорожнього руху не регулюють відносин між приватними особами, а є адміністративно-правовим актом, що регулює відносини між громадянином і уповноваженим органом публічної адміністрації.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації. Який характер правовідносин, що регулюються Правилами дорожнього руху; що є юридичним фактом виникнення цих правовідносин; між якими учасниками виникають ці правовідносини?

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
3. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
4. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
5. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
3. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.
4. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України від 30.08.2013 – 2013 р., / № 34-35 /, стор. 1802, стаття 458.
5. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.
7. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
8. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI // Відомості Верховної Ради України від 20.04.2012 – 2012 р., № 16, стор. 702, стаття 146.

9. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (поточна редакція від 21.12.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19> – Заголовок з екрана.
10. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
11. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
12. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII // Відомості Верховної Ради України від 19.04.1994 – 1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
13. Про дорожній рух : Закон України від 30.06.1993 № 3353-XII / Відомості Верховної Ради України від 03.08.1993 – 1993 р., № 31, стаття 338.
14. Про доступ до публічної інформації : Закону України від 13.01.2011 № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України від 12.08.2011 — 2011 р., № 32, стор. 1491, стаття 314.
15. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
16. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.
17. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII // Відомості Верховної Ради України від 10.07.2015 – 2015 р., № 28, стор. 1509, стаття 250.
18. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 № 1550-III // Відомості Верховної Ради України від 09.06.2000 – 2000 р., № 23, стаття 176.
19. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI / Відомості Верховної Ради України від 18.05.2012 – 2012 р., / № 19-20 /, стор. 833, стаття 179.
20. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> – Заголовок з екрана.
21. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2016 – 2016 р., № 31, стор. 7, ст. 545.
22. Інструкція з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України 08.09.2015 № 1674/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-15> – Заголовок з екрана.
23. Інструкція з оформлення протоколів про військові адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства оборони України 19.05.2015 № 222 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0656-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Розділ 2. Учасники адміністративно-правових відносин

Тема 3. Суб'єкти адміністративного права

Мета: визначити поняття суб'єктів адміністративного права; розглянути ознаки, систему та види суб'єктів адміністративного права; розкрити систему суб'єктів адміністративного права та їх класифікацію; визначити правовий статус суб'єктів адміністративного права.

Основні поняття теми. Соціальні та юридичні ознаки суб'єкта адміністративного права. Суб'єкт адміністративного права і суб'єкт адміністративних правовідносин. Складові адміністративної правосуб'єктності. Адміністративна правоздатність. Адміністративна дієздатність. Проблеми деліктоздатності юридичних осіб. Наявність прав у сфері державного управління. Проблеми класифікації суб'єктів адміністративного права.

План

1. Поняття та загальна характеристика суб'єктів адміністративного права.
2. Адміністративно-правовий статус фізичних осіб.
3. Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади.
4. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Складові адміністративно-правового статусу особи та їх характеристика.
2. Система суб'єктів адміністративного права України: елементи та їх характеристика.
3. Особливості адміністративно-правового статусу Президента України.
4. Кабінет Міністрів України як суб'єкт адміністративного права України: структура, повноваження.
5. Центральні органи виконавчої влади та їх адміністративно-правовий статус.
6. Особливості адміністративно-правового статусу іноземних громадян та осіб без громадянства.
7. Особливості адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування.
8. Підприємства, установи в системі суб'єктів адміністративного права України; особливість правового статусу.
9. Адміністративно-правовий статус об'єднань громадян.
10. Громадянин України як суб'єкт адміністративного права: характеристика правового статусу.

Теми доповідей та рефератів:

1. Основні завдання місцевих державних адміністрацій.
2. Повноваження Президента України.
3. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади.
4. Повноваження Секретаріату Президента України.
5. Повноваження Ради національної безпеки і оборони України.
6. Обмеження для іноземців та осіб без громадянства.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
3. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
4. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.]; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
5. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
6. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.

7. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
3. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
4. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.
5. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України від 30.08.2013 – 2013 р., / № 34-35 /, стор. 1802, стаття 458.
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.
8. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
9. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI // Відомості Верховної Ради України від 20.04.2012 – 2012 р., № 16, стор. 702, стаття 146.
10. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (поточна редакція від 21.12.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19> – Заголовок з екрана.
11. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI // Відомості Верховної Ради України від 04.01.2013 – 2013 р., № 1, стор. 2, стаття 1.
12. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.
13. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
14. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
15. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ // Відомості Верховної Ради України від 19.04.1994 – 1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
16. Про дорожній рух : Закон України від 30.06.1993 № 3353-ХІІ / Відомості Верховної Ради України від 03.08.1993 – 1993 р., № 31, стаття 338.
17. Про доступ до публічної інформації : Закону України від 13.01.2011 № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України від 12.08.2011 — 2011 р., № 32, стор. 1491, стаття 314.
18. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-ХІІ // Відомості Верховної Ради України від 05.07.1994 – 1994 р., № 27, стаття 218.
19. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.

20. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.
21. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України від 19.11.1996 – 1996 р., № 47, стаття 256.
22. Про зону надзвичайної екологічної ситуації : Закон України від 13.07.2000 № 1908-III // Відомості Верховної Ради України від 20.10.2000 – 2000 р., № 42, стаття 348.
23. Про імміграцію : Закон України від 7 червня 2001 року // Відомості Верховної Ради України від 12.10.2001 – 2001 р., № 41, стаття 197.
24. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради України від 28.03.2014 – 2014 р., № 13, стор. 828, стаття 222.
25. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 – 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.
26. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб : Закон України від 09.04.1992 № 2262-XII // Відомості Верховної Ради України від 21.07.1992 – 1992 р., № 29, стаття 399.
27. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII // Відомості Верховної Ради України від 10.07.2015 – 2015 р., № 28, стор. 1509, стаття 250.
28. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 № 1550-III // Відомості Верховної Ради України від 09.06.2000 – 2000 р., № 23, стаття 176.
29. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI / Відомості Верховної Ради України від 18.05.2012 – 2012 р., / № 19-20 /, стор. 833, стаття 179.
30. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> – Заголовок з екрана.
31. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2016 – 2016 р., № 31, стор. 7, ст. 545.
32. Інструкція з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України 08.09.2015 № 1674/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-15> – Заголовок з екрана.
33. Інструкція з оформлення протоколів про військові адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства оборони України 19.05.2015 № 222 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0656-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 4. Об'єднання громадян як учасники адміністративно-правових відносин

Мета. визначити основні об'єднань громадян; розкрити поняття об'єднань громадян; розглянути мету утворення об'єднань громадян.

Основні поняття теми. Поняття і види об'єднань громадян. Політичні партії і громадські організації. Принципи їх створення і діяльності. Обмеження на створення і діяльність об'єднань громадян. Поняття легалізації об'єднань громадян і її шляхи.

Припинення діяльності об'єднань громадян. Права об'єднань громадян. Державний нагляд та контроль за діяльністю об'єднань громадян. Відповідальність об'єднань громадян. Види та характеристика стягнень що накладаються на об'єднання громадян. Міжнародні зв'язки об'єднань громадян.

План

1. Об'єднання громадян
2. Засновники об'єднань громадян
3. Права громадських об'єднань

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Поняття і види об'єднань громадян.
2. Політичні партії і громадські організації.
3. Принципи їх створення і діяльності.
4. Обмеження на створення і діяльність об'єднань громадян.
5. Поняття легалізації об'єднань громадян і її шляхи. Припинення діяльності об'єднань громадян.
6. Права об'єднань громадян.

Теми доповідей та рефератів:

1. Державний нагляд та контроль за діяльністю об'єднань громадян.
2. Відповідальність об'єднань громадян.
3. Види та характеристика стягнень що накладаються на об'єднання громадян.
4. Міжнародні зв'язки об'єднань громадян.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
3. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
4. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
5. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
6. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
7. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
3. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
4. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.

5. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України від 30.08.2013 – 2013 р., / № 34-35 /, стор. 1802, стаття 458.
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.
8. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
9. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI // Відомості Верховної Ради України від 20.04.2012 – 2012 р., № 16, стор. 702, стаття 146.
10. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (поточна редакція від 21.12.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19> – Заголовок з екрана.
11. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI // Відомості Верховної Ради України від 04.01.2013 – 2013 р., № 1, стор. 2, стаття 1.
12. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.
13. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
14. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
15. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
16. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.
17. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України від 19.11.1996 – 1996 р., № 47, стаття 256.
18. Про зону надзвичайної екологічної ситуації : Закон України від 13.07.2000 № 1908-III // Відомості Верховної Ради України від 20.10.2000 – 2000 р., № 42, стаття 348.
19. Про імміграцію : Закон України від 7 червня 2001 року // Відомості Верховної Ради України від 12.10.2001 – 2001 р., № 41, стаття 197.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>

Тема 4. Об'єднання громадян як учасники адміністративно-правових відносин

Мета. визначити основні об'єднань громадян; розкрити поняття об'єднань громадян; розглянути мету утворення об'єднань громадян.

Основні поняття теми. Поняття і види об'єднань громадян. Політичні партії і громадські організації. Принципи їх створення і діяльності. Обмеження на створення і діяльність об'єднань громадян. Поняття легалізації об'єднань громадян і її шляхи.

Припинення діяльності об'єднань громадян. Права об'єднань громадян. Державний нагляд та контроль за діяльністю об'єднань громадян. Відповідальність об'єднань громадян. Види та характеристика стягнень що накладаються на об'єднання громадян. Міжнародні зв'язки об'єднань громадян.

Питання, винесені для розгляду на практичному занятті:

1. Об'єднання громадян
2. Засновники об'єднань громадян
3. Права громадських об'єднань

Практичне завдання

I. Вирішіть ситуаційні завдання.

Ситуація 1

До юридичної консультації звернувся М. з питання отримання громадянства України. На час звернення за юридичною допомогою М. мав громадянство іншої країни та навчався на другому курсі одного із вищих медичних навчальних закладів. М. виявив бажання після закінчення навчального закладу залишитися працювати в Україні має намір якнайшвидше отримати громадянство України, тим більше, що вже перебуває у шлюбі із громадянкою України. Під час навчання М. засвоїв українську мову, не порушував законів України, має законні джерела існування. Однак в юридичній консультації йому пояснили, що ще зарано клопотати про отримання громадянства України, оскільки однією із умов отримання іноземцями громадянства України є проживання на території України на протязі останніх п'яти років, а він проживає лише три роки.

Надайте правову оцінку отриманій юридичній консультації. Розкрийте відмінності адміністративно-правового статусу іноземців та громадян України.

Ситуація 2

На сесії міської ради прийнято рішення про реорганізацію місцевої адміністрації та передачу її повноважень міській раді, відповідним комісіям та депутатам.

Надайте оцінку законності даного рішення. Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства.

Ситуація 3

Під час проведення медогляду в одному з навчальних закладів м. Львова було виявлено, що студент республіки Нігерії є ВІЛ-інфікований. Він відмовився виконувати приписи лікаря. Внаслідок цього студента було виключено з навчального закладу і видворений органами внутрішніх справ з України.

Дайте правову оцінку цієї ситуації.

Ситуація 4

Інспектор Печерської податкової інспекції м. Києва, склав акт стосовно гр. Вірменії А., про несплату останнім податків. Гр. Вірменії А. Вирішив оскаржити до суду прийняте стосовно нього рішення, але так як він не є гр. України, скарга залишилась без задоволення.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації та оцініть законність прийнятого рішення.

Ситуація 5

Визначте, яка з наведених нижче дат, є датою набуття громадянства України:

1. Дата подання документів про прийняття до громадянства України.
2. Дата видання відповідного Указу Президента України.
3. Дата направлення Указу Президента України та відповідних документів до

центрального органу виконавчої влади.

4. Дата повідомлення особи про прийняття її до громадянства України.

Ситуація 5

Громадянин Афганістану К., якому було надано статус біженця в Україні, звернувся до державної адміністрації Солом'янського району м. Києва з заявою про отримання дозволу на заняття підприємницькою діяльністю. У встановлений законом строк, йому було відмовлено у цьому проханні на підставі того, що він не є громадянином України.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації. Визначте правомірність дій посадових осіб Солом'янської адміністрації м. Києва.

Ситуація 6

Під час туристичної подорожі в Туркменістані у подружжя Н., які мали статус осіб без громадянства та постійно проживали на території України народилася дитина.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації, зазначивши, громадянином якої країни буде ця дитина.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
3. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
4. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
5. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
3. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
4. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.
5. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України від 30.08.2013 – 2013 р., / № 34-35 /, стор. 1802, стаття 458.
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.

8. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI // Відомості Верховної Ради України від 20.04.2012 – 2012 р., № 16, стор. 702, стаття 146.
9. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (поточна редакція від 21.12.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19> – Заголовок з екрана.
10. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI // Відомості Верховної Ради України від 04.01.2013 – 2013 р., № 1, стор. 2, стаття 1.
11. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.
12. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
13. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
14. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII // Відомості Верховної Ради України від 19.04.1994 – 1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
15. Про дорожній рух : Закон України від 30.06.1993 № 3353-XII / Відомості Верховної Ради України від 03.08.1993 – 1993 р., № 31, стаття 338.
16. Про доступ до публічної інформації : Закону України від 13.01.2011 № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України від 12.08.2011 — 2011 р., № 32, стор. 1491, стаття 314.
17. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII // Відомості Верховної Ради України від 05.07.1994 – 1994 р., № 27, стаття 218.
18. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
19. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.
20. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України від 19.11.1996 – 1996 р., № 47, стаття 256.
21. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради України від 28.03.2014 – 2014 р., № 13, стор. 828, стаття 222.
22. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 – 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Розділ 3. Державна служба

Тема 5. Державне управління

Мета: визначити основні категорії управління; розкрити поняття публічного управління; розглянути метод і систему публічного управління.

Основні поняття теми. Державне управління – різновид соціального управління. Особливості системи (суб'єкта, об'єкта, управлінського впливу, зворотних зв'язків).

Основні ознаки (риси) державного управління. Виконавчо-розпорядчий характер державного управління. Підзаконність державного управління. Масштабність і універсальність державного управління. Ієрархічність державного управління. Безпосередньо організуючий характер державного управління. Співвідношення державного і громадського управління. Завдання державного управління на сучасному етапі розвитку суспільства.

План

1. Управління як соціальне явище.
2. Поняття та основні риси публічного управління.
3. Принципи публічного управління.
4. Співвідношення публічного управління і державної виконавчої влади.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Поняття та різновиди колективних суб'єктів адміністративного права.
2. Зміст адміністративно-правового статусу органів державної влади.
3. Поняття та структура органів виконавчої влади.
4. Президент України як гарант державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина.
5. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади.
6. Система центральних органів виконавчої влади.
7. Місцеві державні адміністрації як суб'єкти адміністративного права.

Теми доповідей та рефератів:

1. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права.
2. Адміністративно-правовий статус об'єднань громадян, релігійних організацій.
3. Адміністративно-правовий статус суб'єктів господарювання.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько , В.І. Курило , С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
9. Адміністративне судочинство : навчальний посібник / за заг. ред. проф. О. П. Рябченко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 304 с.
10. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.

11. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.

12. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.

13. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
4. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради України від 28.03.2014 – 2014 р., № 13, стор. 828, стаття 222.
7. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
8. Про Державну кримінально-виконавчу службу України від 23.06.2005 № 2713-IV / Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
9. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
10. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.
11. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ // Відомості Верховної Ради України від 19.04.1994 – 1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
12. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 – 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 6. Державна служба та її адміністративно-правове регулювання

Мета: засвоєння найбільш важливих питань теми; визначити поняття державної служби; розглянути ознаки, систему та види державної служби; розкрити систему державної служби та її класифікацію; визначити правовий статус державного службовця.

Основні поняття теми. Поняття державної служби і державного службовця. Поняття посади і посадової особи. Класифікація посад державних службовців. Ранги

державних службовців. Особливості адміністративно-правового статусу державних службовців. Адміністративна правоздатність і адміністративна дієздатність державних службовців. Права державних службовців у сфері державного управління. Адміністративно-правові обов'язки державних службовців. Види і характеристика обмежень щодо державних службовців. Відсторонення державного службовця від виконання повноважень за посадою. Підстави припинення державної служби. Відставка державного службовця. Управління державною службою.

План

1. Організаційно-правові засади державної служби
2. Державні службовці: адміністративно-правовий статус і класифікація посад
3. Проходження державної служби
4. Соціальне забезпечення та дисциплінарна відповідальність державних службовців

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Дайте визначення і наведіть ознаки державної служби.
2. Які ви знаєте принципи й види державної служби?
3. Норми яких галузей права регулюють питання державної служби? Що саме вони регулюють.
4. Наведіть класифікацію та охарактеризуйте органи, що здійснюють управління державною службою.
5. Дайте визначення державного службовця. Наведіть його основні права, обов'язки та обмеження.
6. Розкажіть про класифікації посад державних службовців.
7. У чому полягає суть політичних і патронатних посад.
8. Охарактеризуйте стадію прийняття на державну службу.
9. Охарактеризуйте стадію просування по службі.
10. Охарактеризуйте стадію припинення служби. Що таке відставка?
11. Що входить у поняття і яким чином здійснюється соціальне забезпечення державних службовців.
12. Дайте визначення та охарактеризуйте дисциплінарну відповідальність державних службовців.

Теми доповідей та рефератів:

1. Служба в органах ДПтС України як спеціалізована державна служба.
2. Права посадових і службових осіб органів і установ виконання покарань, слідчих ізоляторів.
3. Обов'язки посадових і службових осіб органів і установ виконання покарань, слідчих ізоляторів.
4. Політичні діячі данина моді чи веління часу.
5. Обмеження у прийнятті на державну службу.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галунько В.В., Курило В.І., Короед С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галунько , В.І. Курило ,

- С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галунька. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
 7. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
4. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради України від 28.03.2014 – 2014 р., № 13, стор. 828, стаття 222.
7. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
8. Про Державну кримінально-виконавчу службу України від 23.06.2005 № 2713-IV / Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
9. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
10. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.
11. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ // Відомості Верховної Ради України від 19.04.1994 – 1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
12. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 – 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 7. Форми та методи державного управління

Мета : розкрити поняття та види функцій державного управління; визначити форми державного управління; висвітлити поняття адміністративного договору; розкрити основні адміністративно-правові методи.

Основні поняття теми. Поняття форм державного управління. Взаємозв'язок форм і методів державного управління. Вимоги до використання форм державного управління. Правові і не правові форми державного управління. Установлення норм права (видання нормативних актів управління, адміністративна правотворчість). Здійснення організаційних дій. Виконання матеріально-технічних операцій.

План

1. Функції державного управління;
2. Форми державного управління;
3. Правові акти державного управління;

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Ознаки, принципи державного управління.
2. Співвідношення державного управління, соціального управління і виконавчої влади.
3. Характеристика функцій державного управління.
4. Форми державного управління: поняття, види, характеристика.
5. Методи державного управління.
6. Поняття, види правових актів державного управління.
7. Вимоги, що передбачені для правових актів державного управління.
8. Види та характеристика дефектних правових актів державного управління.
9. Процедура прийняття правових актів державного управління.
10. Дія правових актів державного управління у просторі, часі, за колом осіб.

Теми доповідей та рефератів:

1. Форми державного управління.
2. Правові форми державного управління.
3. Неправові форми державного управління.
4. Функції державного управління.
5. Методи державного управління.
6. Ознаки методів державного управління.
7. Правові акти державного управління.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько , В.І. Курило , С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.

8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
9. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
10. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
11. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
12. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
4. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради України від 28.03.2014 – 2014 р., № 13, стор. 828, стаття 222.
7. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
8. Про Державну кримінально-виконавчу службу України від 23.06.2005 № 2713-IV / Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
9. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
10. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.
11. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ // Відомості Верховної Ради України від 19.04.1994 – 1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
12. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 – 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
 2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
 3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
 4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 8. Забезпечення законності і дисципліни в державному управлінні

Мета: визначити такі поняття, як законність і дисципліна; Розглянути, що таке контроль у державному управлінні; Зупинитися на особливостях прокурорського нагляду у сфері державного управління.

Основні поняття теми. Поняття законності і дисципліни у державному управлінні. Конституційні основи забезпечення законності і дисципліни у державному управлінні. Принципи забезпечення законності у державному управлінні. Законність і доцільність у державному управлінні. Гарантії забезпечення законності у державному управлінні. Державно-правовий механізм забезпечення законності у державному управлінні. Поняття способу забезпечення законності у державному управлінні. Види способів забезпечення законності у державному управлінні. Конституційне закріплення способів забезпечення законності у державному управлінні.

Питання, винесені для розгляду на практичному занятті:

1. Поняття режиму законності і дисципліни в державному управлінні та способи їх забезпечення.
2. Контроль у державному управлінні.
3. Прокурорський нагляд за законністю і дисципліною в державному управлінні.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення та вкажіть основні риси законності й дисципліни.
2. У чому полягають спільні риси й відмінності законності й дисципліни? Охарактеризуйте гарантії забезпечення законності.
3. Наведіть класифікацію способів забезпечення законності й дисципліни в державному управлінні.
4. Дайте визначення понять «контроль», «нагляд», «звернення громадян». У чому полягає відмінність між контролем і наглядом?
5. Що вам відомо про президентський контроль?
6. Що вам відомо про парламентський контроль?
7. Як здійснюється контроль з боку органів виконавчої влади?
8. У чому проявляється судовий контроль?
9. Чому діяльність органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян належить до громадського контролю?

Теми рефератів

1. Дати оцінку провадженню у справах звернення громадян.
2. Дати оцінку реєстраційному провадженню.
3. Дати оцінку дисциплінарному провадженню.
4. Визначити форми контролю та нагляду. Відмінності між ними.
5. Дати оцінку забезпеченню законності управління засобами загального нагляду прокуратури.
6. Визначити судовий контроль за органами виконавчої влади.

Практичне завдання

I. Вирішіть ситуаційні завдання.

Ситуація 1

Начальник управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації громадянин К., маючи вік 60 років і стаж державної служби 25 років та медичний висновок про незадовільний стан здоров'я, що перешкоджає виконанню службових повноважень, подав письмову заяву про відставку.

Надайте правову оцінку даній ситуації. Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства.

Ситуація 2

Громадянин Б. подав документи до конкурсної комісії на зайняття посади консультанта Секретаріату Верховної Ради України. Конкурсна комісія відмовила громадянину Б., мотивуючи своє рішення тим, що громадянин Б. не подав відомості про доходи і зобов'язання фінансового характеру, про нерухоме та цінне рухоме майно, а також про вклади в банках, належні йому та членам його сім'ї.

Надайте оцінку законності даного рішення. Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства.

Ситуація 3

Під час складання проекту правового акту, який визначає права та обов'язки одного з міністерств, виникло питання про найменування такого акту. Зокрема, пропонувалося назвати його Положенням, Інструкцією, Статутом або просто Наказом про права та обов'язки міністерства.

Яке найменування найбільш вдало відповідає в даному випадку змісту правового акту управління? Які вимоги висуваються до такого роду правових актів державного управління?

Ситуація 4

Голова районної державної адміністрації своїм розпорядженням відмінив рішення сільської ради про виділення земельної ділянки.

Надайте оцінку законності даного правового акту управління.

Ситуація 5

Службовці районної державної адміністрації М. і С. були присутні на мітингу політичної партії. Наступного дня за наказом голови райдержадміністрації службовці М. і С. були звільнені з посади за порушення принципу політичного нейтралітету.

Проаналізуйте ситуацію і дайте правову оцінку дій службовців М. і С. та голови райдержадміністрації.

Чи закріплює чинний Закон України «Про державну службу» принцип політичного нейтралітету державного службовця?

Ситуація 6

Голова Бродівської районної державної адміністрації видав розпорядження «Про організацію роботи 8 березня», де передбачалось, що компенсацію за роботу 8 березня слід провести, приєднавши їх до чергових щорічних відпусток.

Чи правомірним є розпорядження голови райдержадміністрації?

Ситуація 7

Громадянин Б. подав документи до конкурсної комісії для участі у конкурсі на заміщення вакантної посади консультанта Секретаріату Верховної Ради України. Конкурсна комісія відмовила громадянину Б., мотивуючи своє рішення тим, що громадянин Б. не подав відомості про доходи і зобов'язання фінансового характеру, про нерухоме та цінне рухоме майно, а також про вклади в банках, що належать йому та членам його родини.

Надайте оцінку законності цього рішення. Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства.

Ситуація 8

Перед Вами ряд тверджень. Визначте чи є серед них помилкові? Відповідь обґрунтуйте.

1. Всі особи, які претендують на зайняття посади державною службовця повинні подати відомості про нерухоме та цінне рухоме майно, вклади в банках і цінні папери.

2. До державних службовців можуть застосовуватися тільки ті дисциплінарні стягнення, які передбачені Законом «Про державну службу».
3. Державний службовець не має права працювати за сумісництвом.
4. При прийнятті на державну службу може встановлюватися стажування терміном до 2 місяців.
5. Граничний вік перебування на державній службі однаковий для всіх осіб.
6. Існує 8 основних категорій державних службовців і встановлюється 10 рангів державних службовців. Ранги присвоюються незалежно від категорії.
7. Всі ранги державним службовцям присвоюються Кабінетом Міністрів України.
8. Державна служба припиняється тільки на підставах, передбачених Кодексом законів про працю України.
9. Рішення про прийняття відставки державного службовця або відмову в ній приймається у 10-денний термін.
10. В разі відставки державного службовця йому призначається пенсія з дня прийняття відставки.

Ситуація 9

Дайте відповідь на запитання: чи мають право державні службовці брати участь у страйках?

1. Мають, так як це політичне право кожного громадянина.
2. Мають, лише за умови, що це погоджено з керівництвом органу, де вони працює.
3. Мають, коли мова йде про санкціоновані страйки.
4. Не мають.

Ситуація 10

При призначенні на посаду керівника прес-служби Прем'єр-міністр України зупинив свій вибір на кандидатурі К., який був близьким його близьким родичем.

Проаналізуйте нормативні акти, що регулюють проходження державної служби в Україні і визначте правомірність рішення прийнятого в цьому випадку.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько , В.І. Курило , С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Гринь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
9. Адміністративне судочинство : навчальний посібник / за заг. ред. проф. О. П. Рябченко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 304 с.

10. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваїте, 2014. – 376 с.
11. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
12. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
13. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
4. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради України від 28.03.2014 – 2014 р., № 13, стор. 828, стаття 222.
7. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
8. Про Державну кримінально-виконавчу службу України від 23.06.2005 № 2713-IV / Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
9. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
10. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.
11. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ // Відомості Верховної Ради України від 19.04.1994 – 1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
12. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 – 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
 2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
 3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
 4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Розділ 4. Адміністративна відповідальність
Тема 9. Адміністративний примус.

Мета: повторити таке поняття як «адміністративний примус»; з'ясувати систему органів, що здійснюють адміністративний примус; визначити правові засади застосування адміністративного примусу.

Основні поняття теми. Поняття, особливості та цілі адміністративного примусу. Види адміністративного примусу. Поняття та види заходів адміністративного попередження. Нормативне закріплення заходів адміністративного попередження. Поняття та види заходів адміністративного припинення. Цілі адміністративного припинення. Нормативне закріплення заходів адміністративного припинення. Поняття та види заходів адміністративного стягнення. Нормативне закріплення заходів адміністративного стягнення. Цільове призначення стягнень. Переконавання, заохочення і примус у діяльності правозастосовних органів державного управління.

План

1. Характерні особливості адміністративного примусу
2. Загальні заходи адміністративного припинення
3. Процесуальні заходи адміністративного припинення
4. Спеціальні заходи адміністративного припинення

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Дайте визначення та назвіть характерні особливості адміністративного примусу
2. Приведіть та охарактеризуйте класифікацію адміністративного примусу
3. Які вам відомі заходи адміністративного запобігання
4. Як класифікуються та які бувають заходи адміністративного припинення
5. Дайте загальну характеристику заходів адміністративної відповідальності як одного з варіантів адміністративного примусу.
6. Дайте визначення та назвіть характерні особливості адміністративного примусу
7. Приведіть та охарактеризуйте класифікацію адміністративного примусу
8. Охарактеризуйте використання наступних спеціальні засоби:
 - 1) гумові та пластикові кийки;
 - 2) електрошокові пристрої контактної та контактної-дистанційної дії;
 - 3) засоби обмеження рухомості (кайданки, сітки для зв'язування тощо);
 - 4) засоби, споряджені речовинами сльозогінної та дратівної дії;
 - 5) засоби примусової зупинки транспорту;
 - 6) спеціальні маркувальні та фарбувальні засоби;
 - 7) службові собаки та службові коні;
 - 8) пристрої, гранати та боєприпаси світлозвукової дії;
 - 9) засоби акустичного та мікрохвильового впливу;
 - 10) пристрої, гранати, боєприпаси та малогабаритні підривні пристрої для руйнування перешкод і примусового відчинення приміщень;
 - 11) пристрої для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії;
 - 12) засоби, споряджені безпечними димоутворюючими препаратами;
 - 13) водомети, бронемашини та інші спеціальні транспортні засоби.

Теми доповідей та рефератів:

1. Поняття та розвиток адміністративно-деліктного права як підгалузі адміністративного права.
2. Законодавство України про адміністративне правопорушення. Перспективи удосконалення та подальшої систематизації.
3. Адміністративно-запобіжні заходи адміністративного примусу.
4. Зади адміністративного припинення загального та спеціального призначення.

Рекомендована література

Основна:

1. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
2. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
3. Адміністративне судочинство : навчальний посібник / за заг. ред. проф. О. П. Рябченко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 304 с.
4. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
3. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 — 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.
4. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР / Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
5. Про Державну кримінально-виконавчу службу України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
6. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 – 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.
7. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
8. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
9. Інструкція з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України 08.09.2015 № 1674/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-15> – Заголовок з екрана.
10. Інструкція з оформлення протоколів про військові адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства оборони України 19.05.2015 № 222 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0656-15> – Заголовок з екрана.
11. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 10. Адміністративний проступок.

Мета: вивчити таке поняття як «адміністративний проступок»; з'ясувати елементи адміністративного проступку; визначити правові засади адміністративного проступку.

Основні поняття теми. Поняття і підстави адміністративної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності. Відповідальність військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність).

Строки накладення адміністративного стягнення. Строк, після закінчення якого особа вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню. Забезпечення законності при застосуванні заходів впливу за адміністративні правопорушення.

План

1. Розуміння адміністративного проступку: історія і сучасність
2. Ознаки адміністративного проступку
3. Розмежування адміністративних проступків і злочинів
4. Розмежування адміністративних і дисциплінарних проступків

Завдання для самостійного опрацювання.

1. Яка стаття КУпАП формулює визначення адміністративного правопорушення?
2. Історичні коріння понять «адміністративний проступок» і «адміністративне правопорушення».
3. Співвідношення суспільної небезпеки і шкідливості адміністративного проступку.
4. Назвіть ознаки, за котрими адміністративне правопорушення відокремлюється від злочину.
5. Назвіть ознаки, за якими адміністративне правопорушення відокремлюється від дисциплінарного правопорушення.
6. Діяння як ознака адміністративного проступку.
7. Протиправність як ознака адміністративного проступку.
8. Винність як ознака адміністративного проступку.
9. Карність як ознака адміністративного проступку.
10. Наявність об'єкта посягання як ознака адміністративного проступку.

Теми доповідей та рефератів:

1. Поняття і сутність адміністративного проступку.
2. Історико-правова природа адміністративного проступку.
3. Правопорушення і проступок у радянському праві.
4. Суспільна небезпечність і шкідливість адміністративного проступку: зміст наукової дискусії.
5. Співвідношення адміністративного проступку і злочину.
6. Співвідношення адміністративного і дисциплінарного проступків.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короед С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько , В.І. Курило ,

- С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
 7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
 8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
 9. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
 10. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
 11. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
3. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 — 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.
4. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР / Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
5. Про Державну кримінально-виконавчу службу України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
6. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
7. Інструкція з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України 08.09.2015 № 1674/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-15> – Заголовок з екрана.
8. Інструкція з оформлення протоколів про військові адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства оборони України 19.05.2015 № 222 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0656-15> – Заголовок з екрана.
9. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
 2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
 3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
 4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 11. Поняття складу адміністративного проступку.

Мета: вивчити таке поняття як «склад адміністративного проступку»; з'ясувати елементи складу адміністративного проступку.

Основні поняття теми. Склад адміністративного правопорушення. Юридичний аналіз об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта, суб'єктивної сторони адміністративного правопорушення. Відокремлення адміністративних правопорушень від злочинів і дисциплінарних проступків. Вчинення адміністративного правопорушення умисно. Вчинення адміністративного правопорушення з необережності.

План

1. Поняття складу адміністративної проступку.
2. Види складів адміністративного проступку.
3. Обставини, що звільняють, виключають, пом'якшують та обтяжують адміністративну відповідальність.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Що таке «склад адміністративного проступку»?
2. Яка різниця між складом адміністративного проступку і суто адміністративним проступком?
3. Яке значення для науки і практики має вчення про склад адміністративного проступку?
4. Що таке «конструктивні ознаки складу адміністративного проступку»?
5. За якими критеріями класифікуються склади адміністративних правопорушень?
6. Співвідношення основних і кваліфікованих складів.
7. Співвідношення матеріальних і формальних складів.
8. Яка різниця між розумінням матеріальних і формальних складів в адміністративному і кримінальному праві?
9. Співвідношення особистих і службових складів.
10. Співвідношення однозначних і альтернативних складів.
11. Співвідношення описових і бланкетних складів.

Теми доповідей та рефератів:

1. Поняття та види складів адміністративного правопорушення.
2. Ознаки складу адміністративного правопорушення.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короед С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько, В.І. Курило, С.О. Короед, О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Гринь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
7. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
8. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань:

(монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
3. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.
4. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
5. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
6. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
7. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII // Відомості Верховної Ради України від 19.04.1994 – 1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
8. Про дорожній рух : Закон України від 30.06.1993 № 3353-XII / Відомості Верховної Ради України від 03.08.1993 – 1993 р., № 31, стаття 338.
9. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
10. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.
11. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 – 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.
12. Інструкція з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України 08.09.2015 № 1674/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-15> – Заголовок з екрана.
13. Інструкція з оформлення протоколів про військові адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства оборони України 19.05.2015 № 222 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0656-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>
5. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/>
6. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>

Тема 12. Структура складу адміністративного проступку (4 години)

Мета: повторити таке поняття як структура складу адміністративного проступку; з'ясувати елементи складу адміністративного проступку.

Основні поняття теми. Об'єкт складу адміністративного проступку. Об'єктивна сторона складу адміністративного проступку. Суб'єкт складу адміністративного проступку. Суб'єктивна сторона адміністративного проступку.

Питання, винесені для розгляду на семінарському занятті (2 год):

1. Об'єкт складу адміністративного проступку
2. Об'єктивна сторона складу адміністративного проступку

Питання, винесені для розгляду на семінарському занятті (2 год):

1. Суб'єкт складу адміністративного проступку
2. Суб'єктивна сторона складу адміністративного проступку

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Поняття структури складу адміністративного правопорушення.
2. У чому різниця між загальним, родовим, видовим і безпосереднім об'єктами проступку?
3. У чому різниця між «правопорушенням з двома діями», «правопорушенням, що складається з альтернативних дій» і «збірним правопорушенням»?
4. У чому різниця між «правопорушенням, що триває» і «продовжуваним правопорушенням»?
5. Використання ознаки «час вчинення проступку» в його складі.
6. Використання ознаки «місце вчинення проступку» в його складі.
7. Використання ознаки «спосіб вчинення проступку» в його складі.
8. Використання ознаки «засіб, що використовувався при вчинення проступку» в його складі.
9. Використання ознаки «розмір шкоди» в складі проступку.
10. Використання ознаки «інша особа» в складі проступку.
11. Ознаки суб'єкта адміністративного правопорушення.
12. Умисел як форма вини.
13. Необережність як форма вини.

Теми доповідей та рефератів:

1. Характеристика об'єкта адміністративного правопорушення.
2. Характеристика суб'єкта адміністративного правопорушення.
3. Характеристика об'єктивної сторони адміністративного правопорушення.
4. Характеристика суб'єктивної сторони адміністративного правопорушення.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько , В.І. Курило , С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванишук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.

8. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваїте, 2014. – 376 с.
9. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
10. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
11. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
2. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
3. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.
4. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України від 30.08.2013 – 2013 р., / № 34-35 /, стор. 1802, стаття 458.
5. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.
8. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
9. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (поточна редакція від 21.12.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19> – Заголовок з екрана.
10. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.
11. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
12. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
13. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ // Відомості Верховної Ради України від 19.04.1994 – 1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
14. Про дорожній рух : Закон України від 30.06.1993 № 3353-ХІІ / Відомості Верховної Ради України від 03.08.1993 – 1993 р., № 31, стаття 338.
15. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-ХІІ // Відомості Верховної Ради України від 05.07.1994 – 1994 р., № 27, стаття 218.
16. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.

17. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.
18. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України від 19.11.1996 – 1996 р., № 47, стаття 256.
19. Про зону надзвичайної екологічної ситуації : Закон України від 13.07.2000 № 1908-III // Відомості Верховної Ради України від 20.10.2000 – 2000 р., № 42, стаття 348.
20. Про імміграцію : Закон України від 7 червня 2001 року // Відомості Верховної Ради України від 12.10.2001 – 2001 р., № 41, стаття 197.
21. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради України від 28.03.2014 – 2014 р., № 13, стор. 828, стаття 222.
22. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 – 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.
23. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб : Закон України від 09.04.1992 № 2262-XII // Відомості Верховної Ради України від 21.07.1992 – 1992 р., № 29, стаття 399.
24. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII // Відомості Верховної Ради України від 10.07.2015 – 2015 р., № 28, стор. 1509, стаття 250.
25. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 № 1550-III // Відомості Верховної Ради України від 09.06.2000 – 2000 р., № 23, стаття 176.
26. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI / Відомості Верховної Ради України від 18.05.2012 – 2012 р., / № 19-20 /, стор. 833, стаття 179.
27. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> – Заголовок з екрана.
28. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2016 – 2016 р., № 31, стор. 7, ст. 545.
29. Інструкція з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України 08.09.2015 № 1674/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-15> – Заголовок з екрана.
30. Інструкція з оформлення протоколів про військові адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства оборони України 19.05.2015 № 222 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0656-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>
5. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://lawexpert.com.ua>
6. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.zakoni.com.ua>
7. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/>
8. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>

Тема 12. Структура складу адміністративного проступку

Мета: повторити таке поняття як структура складу адміністративного проступку; з'ясувати елементи складу адміністративного проступку.

Основні поняття теми. Об'єкт складу адміністративного проступку. Об'єктивна сторона складу адміністративного проступку. Суб'єкт складу адміністративного проступку. Суб'єктивна сторона адміністративного проступку.

Питання, винесені для розгляду на практичному занятті:

1. Об'єкт складу адміністративного проступку
2. Об'єктивна сторона складу адміністративного проступку
3. Суб'єкт складу адміністративного проступку
4. Суб'єктивна сторона складу адміністративного проступку

Практичне завдання

I. Вирішіть ситуаційні завдання.

Ситуація 1

В одному із районів міста із-за аварійної ситуації було відключено без попередження холодну та гарячу воду, при цьому не забезпечено доставку води у декілька будинків на протязі трьох днів. На четвертий день розлючені мешканці на чолі із гр. Р. та гр. М. спрямували до будівлі міськвиконкому з намірами пікетувати його на знак протесту проти бездіяльності влади у цій ситуації. Один із заступників міського голови вимагав від пікетників мирно розійтись, обіцяючи посприяти у вирішенні проблемної ситуації якомога скоріше. Громадяни вирішили продовжувати акцію. Викликані працівники поліції вимагали від учасників несанкціонованого пікету розійтись та припинити порушувати громадський порядок, після чого частина людей стала розходитися, а група із 25 мешканців будинків залишилися, при цьому гр. Р. та гр. М. нецензурно висловлювалися по відношенню до працівників поліції, а гр. С. закликав інших людей не виконувати вимоги поліцейських та не розходитися. Працівники поліції затримали гр. Р., гр. М. та гр. С. та доставили їх до районного відділу поліції.

Оцініть правомірність дій поліції. Визначте які види заходів адміністративного примусу ними застосовувалися та надайте їх характеристику.

Ситуація 2

Під час затримання громадян Б. та Н., які, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння на центральній вулиці міста, голосно та нецензурно висловлювалися, давали непристойні оцінки іншими громадянам, що знаходились на вулиці, працівники поліції застосували щодо гр. Б. наручники та вдарили гумовою палицею по голові.

Надайте оцінку правомірності дій працівників поліції

Ситуація 3

У Прокуратуру Московського району м. Харкова неодноразово надходили скарги від працівників акціонерного об'єднання «Полюс» про те, що працівники Державної служби охорони гр. Л. та гр. В. за територією прохідної АТ «Полюс» здійснювали особистий огляд і огляд речей працівників акціонерного товариства. Не знайшовши предметів розкрадання, без складання будь-яких документів їх відпускали.

Чи законні дії працівника Державної служби охорони гр. Л. та гр. В.? Дайте юридичну характеристику вказаних дій.

Ситуація 4

Громадянин К. після смерті свого батька, який був власником нагородної вогнепальної зброї, звернувся у райвідділ за місцем проживання із проханням видачі йому дозволу на придбання та зберігання зазначеної зброї.

Дайте юридичний аналіз даної ситуації. Прокоментуйте її, посилаючись на КпАП.

Ситуація 5

Чи мав дільничний інспектор право зайти на присадибну ділянку, у домівку гр. Г. (без його дозволу), оглянути житлові та господарські приміщення, посилаючись на те, що той займається виготовленням самогону та апаратів для його виготовлення (ст. 176 КпАП)?

Чи були законними дії дільничного інспектора? Дайте правову оцінку його дій.

Ситуація 6

За вказівкою начальника райвідділу дільничний інспектор охороняв громадський порядок при виселенні гр. Х. Відповідно до рішення суду, він разом з іншими особами, які здійснювали виселення, зробив опис майна, що виносилось із квартири і передавалось на зберігання у ЖЕК. Після цього інспектор підписав складений акт (протокол). Під час виселення гр. Х. написала заяву про те, що за тиждень до виселення в її квартирі було вчинено крадіжку особистого майна. Дільничний інспектор зробив позначку в журналі прийому громадян про заяву гр. Х і приступив до її перевірки.

Дайте юридичну оцінку даної ситуації. Охарактеризуйте дії дільничного інспектора.

Ситуація 7

Відпочиваючи на о. Хортиця разом зі своїми однокласниками сімнадцятирічні П. та Р. взяли пневматичний пістолет, який належав батькові Р. без його згоди та розважались, стріляючи з нього та були затримані працівниками поліції, які склали відповідний протокол. За наслідками розгляду справи на П. та Р. було накладено штраф у розмірі 51 грн. та конфісковано пневматичний пістолет, з якого вони стріляли.

Дайте юридичну оцінку по даній справі.

Ситуація 8

Під час перевірки пологового будинку державною санітарно-епідеміологічною службою було виявлено ряд порушень санітарно-гігієнічних норм та правил. Головний лікар пологового будинку К. був притягнутий до відповідальності у вигляді основного стягнення - штрафу (у розмірі трьох неоподаткованих мінімумів доходів громадян) та додаткового - попередження, про що було зроблено запис у його особовій справі. К. оскаржив притягнення його до відповідальності, мотивуючи недоцільність його притягнення до відповідальності тим, що порушення мали незначний характер та не призвели до настання шкідливих наслідків.

Проаналізуйте дану ситуацію та дайте правову оцінку.

Ситуація 9

Гр. Савко, у зв'язку із звільненням із місць позбавлення волі, де він перебував за вироком суду за крадіжку, влаштував у себе вдома гучну кількадечну гулянку. Його сусідка, гр.-ка Павлова, повідомила про це дільничного Макаренка і попросила вжити відповідних заходів для відновлення громадського порядку. Макаренко дійсно застав в квартирі Савка групу нетверезих осіб і сліди розгнужаної гулянки.

Дільничний звернувся з вимогою негайно припинити безчинство і заявив, що з метою попередження антигромадських дій він встановить над Савком адміністративний нагляд. Поясніть, чи правомірно застосування в даному випадку адміністративного нагляду?

Ситуація 10

12 грудня подружжя Василенків запросили до себе друзів на святкування. У квартирі зібралась весела компанія із семи осіб. Вже настала ніч, а вони танцювали і співали. Сусід Тихомиров, який перебував з Василенками у недобррозичливих стосунках,

неодноразово стукав їм у стіну і вимагав припинити шумні веселощі, але вони продовжувались. Тоді Тихомиров викликав черговий патруль поліції. Сержанти поліції Михеєнко і Тостов вимагали відчинити двері квартири. Василенко відмовився це зробити на тій підставі, що має конституційне право на недоторканість житла. Поліцейські зламали дверний замок і увійшли у квартиру, щоб навести порядок і скласти протокол за ст.185 КпАП. Василенко від підписання протоколу відмовився.

На наступний день Василенко прийшов на прийом до начальника райвідділу із скаргою на дії працівників поліції. Однак начальник не повірив доказам скарги і наклав на Василенка штраф за злісну непокору співробітникам поліції. Обурений Василенко у цей же день звернувся із письмовою скаргою до суду, в якій просив притягнути до відповідальності службових осіб поліції за свавілля у їх діях.

Яким чином слід вирішити справу?

Література, обов'язкова для опрацювання при підготовці до заняття:

Основна:

1. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
2. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
3. Адміністративне судочинство : навчальний посібник / за заг. ред. проф. О. П. Рябченко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 304 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
3. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 — 2015 р., / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379.
4. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР / Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
5. Про Державну кримінально-виконавчу службу України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
6. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
7. Інструкція з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України 08.09.2015 № 1674/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-15> – Заголовок з екрана.
8. Інструкція з оформлення протоколів про військові адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства оборони України 19.05.2015 № 222 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0656-15> – Заголовок з екрана.
9. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
 2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
 3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>

Розділ 5. Адміністративний процес

Тема 13. Провадження у справах про адміністративні проступки

Мета: визначити основні поняття адміністративно-деліктного провадження; розкрити поняття провадження в справах про адміністративне правопорушення; розглянути мету адміністративно-деліктного провадження.

Основні поняття теми. Поняття провадження в справах про адміністративні правопорушення. Місце провадження в справах про адміністративні правопорушення в адміністративному процесі. Принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення. Стадії провадження а справах про адміністративні правопорушення. Завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення. Права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Розгляд справи про адміністративне правопорушення. Оскарження і опротестування постанови по справі про адміністративне правопорушення.

План

1. Поняття адміністративно-деліктного провадження
2. Принципи адміністративно-деліктного провадження
3. Поняття стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення
4. Характеристика стадій провадження у справах про адміністративне правопорушення

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Зміст провадження у справах про адміністративні правопорушення.
2. Завдання і принципи провадження у справах про адміністративні правопорушення.
3. Обставини, що виключають провадження у справі про адміністративне правопорушення.
4. Учасники провадження у справах про адміністративні правопорушення, їх права і обов'язки.
5. Особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення.
6. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення.
7. Система заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення.
8. Процесуальні документи справи про адміністративні правопорушення.
9. Строки в адміністративно-деліктних провадженнях.
10. Особи, що беруть участь в адміністративно-деліктних провадженнях.
11. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення.
12. Розгляд справи про адміністративне правопорушення. Оскарження і опротестування постанови по справі про адміністративне правопорушення.

Теми доповідей та рефератів:

1. Завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення.
2. Права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.
3. Розгляд справи про адміністративне правопорушення.
4. Оскарження і опротестування постанови по справі про адміністративне правопорушення.
5. Протокол про адміністративний проступок.
6. Постанова у справі про адміністративний проступок.
7. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення.
8. Докази і доказування у справах про адміністративні правопорушення.
9. Розгляд справи про адміністративне правопорушення.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Гриценка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько, В.І. Курило, С.О. Короєд, О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
9. Адміністративне судочинство : навчальний посібник / за заг. ред. проф. О. П. Рябченко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 304 с.
10. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
11. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
12. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
13. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / С. В. Ківалов, О. І. Харитоновна, О. М. Посенюк, М. Р. Аракелян та ін.; За ред. С. В. Ківалова, О. І. Харитоновної. – Х.: Одіссей, 2005. – 552 с.
4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.
5. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 14. Адміністративний процес та адміністративне судочинство

Мета: визначити основні поняття адміністративного процесу; розкрити поняття провадження в справах про адміністративне правопорушення; розглянути мету адміністративного судочинства.

Основні поняття теми. Поняття стадій у справах про адміністративні правопорушення. Стадія порушення адміністративного провадження і адміністративного розслідування. Розгляд справи про адміністративне правопорушення та винесення по ній постанови. Стадія перегляду справи у зв'язку з оскарженням або опротестуванням постанови. Стадія виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

План

1. Поняття адміністративного процесу, його ознаки, принципи, структура, класифікація.
2. Характеристика окремих видів адміністративних проваджень.
3. Сутність та значення адміністративного судочинства (адміністративна юстиція).
4. Система адміністративних судів та їх компетенція. Кодекс адміністративного судочинства.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Поняття адміністративного процесу та його особливості.
2. Принципи адміністративного процесу.
3. Суб'єкти адміністративного процесу.
4. Поняття адміністративно-процесуальних норм та їх зміст.
5. Поняття адміністративного провадження.
6. Види проваджень.
7. Юрисдикційні провадження:
8. Провадження у справах про адміністративні правопорушення;
9. Провадження щодо застосування заходів адміністративного примусу;
10. Дисциплінарне провадження.
11. Провадження за заявами і скаргами громадян.
12. Реєстраційне провадження.

Теми доповідей та рефератів:

1. Провадження у справах про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності;
2. Провадження у справах про державну реєстрацію нормативних актів міністерств і відомств;
3. Провадження у справах про державну реєстрацію об'єднань громадян;
4. Провадження у справах про державну реєстрацію релігійних громад;
5. Провадження у справах про державну реєстрацію у центрі зайнятості населення;

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько , В.І. Курило , С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Гринь Д.С., 2015. – 272 с.

6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
9. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваїте, 2014. – 376 с.
10. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
11. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
12. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
3. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
4. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2016 – 2016 р., № 31, стор. 7, ст. 545.
5. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.
7. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
8. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (поточна редакція від 21.12.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19> – Заголовок з екрана.
9. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
10. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
 2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
 3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>

4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 15. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень

Мета: розкрити поняття постанов про накладення адміністративних стягнень; визначити особливості строків виконання постанови про накладення адміністративного стягнення; розкрити основні риси виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу.

Основні поняття теми. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень є заключною стадією провадження в справах про адміністративні правопорушення. Від того, наскільки своєчасно і повно виконуються постанови, значною мірою залежить ефективність зазначеного провадження, всього інституту адміністративної відповідальності.

План

1. Характеристика постанови про накладення адміністративних стягнень.
2. Строк виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.
3. Види постанов про накладення адміністративних стягнень.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Виконання постанови про винесення попередження.
2. Виконання постанови про накладення штрафу.
3. Виконання постанови про оплатне вилучення предмета.
4. Виконання постанови про конфіскацію предмета, грошей.
5. Виконання постанови про позбавлення спеціального права.
6. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді громадських робіт.
7. Виконання постанови про застосування адміністративного арешту.

Теми доповідей та рефератів:

1. Порядок і строк виконання постанови в частині відшкодування майнової шкоди.
2. Обов'язковість постанови про накладення адміністративного стягнення.
3. Давність виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
6. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
7. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
8. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваїте, 2014. – 376 с.
9. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.

10. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
11. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
2. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / С. В. Ківалов, О. І. Харитонов, О. М. Посенюк, М. Р. Аракелян та ін.; За ред. С. В. Ківалова, О. І. Харитонов. – Х.: Одиссей, 2005. – 552 с.
4. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.
5. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.
8. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
9. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (поточна редакція від 21.12.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19> – Заголовок з екрана.
10. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI // Відомості Верховної Ради України від 04.01.2013 – 2013 р., № 1, стор. 2, стаття 1.
11. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.
12. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
13. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
14. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
15. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>

3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>

4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 16. Провадження в справах про звернення громадян

Мета: визначити основні поняття доказів; розкрити поняття встановлення належності доказів; розкрити види та класифікацію доказів.

Основні поняття теми. Звернення громадян як засіб забезпечення законності у державному управлінні. Види звернень. Пропозиції (зауваження), заяви (клопотання), скарги. Вимоги до звернень. Розгляд пропозицій, заяв, скарг. Права громадянина при розгляді заяви чи скарги. Обов'язки адресатів щодо розгляду заяв чи скарг. Відповідальність за порушення законодавства про звернення громадян. Заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення.

План

1. Організаційно-правові основи провадження за зверненнями громадян
2. Особливості провадження за окремими видами звернень (пропозиціями, заявами, скаргами)
3. Діловодство за зверненнями громадян

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Поняття та правові основи провадження за зверненням громадян.
2. Види звернень громадян, їх характеристика та особливості проваджень.
3. Пропозиція, заява, скарга як види звернення громадян, їх визначення, характеристика та відмінності.
4. Учасники провадження за зверненням громадян.
5. Стадії та структура провадження за зверненням громадян: подання звернення та прийняття його до розгляду.

Теми доповідей та рефератів:

1. Розгляд пропозицій, заяв, скарг.
2. Права громадянина при розгляді заяви чи скарги.
3. Обов'язки адресатів щодо розгляду заяв чи скарг.
4. Відповідальність за порушення законодавства про звернення громадян.
5. Заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько , В.І. Курило , С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванишук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Гринь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.

7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
9. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
10. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
11. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
12. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
3. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України від 19.11.1996 – 1996 р., № 47, стаття 256.
4. Про доступ до публічної інформації : Закону України від 13.01.2011 № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України від 12.08.2011 — 2011 р., № 32, стор. 1491, стаття 314.
5. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
6. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
7. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII // Відомості Верховної Ради України від 19.04.1994 – 1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
8. Про запобігання корупції : Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 – 2014 р., № 49, стор. 3186, стаття 2056.
9. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради України від 28.03.2014 – 2014 р., № 13, стор. 828, стаття 222.
10. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI / Відомості Верховної Ради України від 18.05.2012 – 2012 р., / № 19-20 /, стор. 833, стаття 179.
11. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
 2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
 3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
 4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmu=golovna>
 5. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://lawexpert.com.ua>

6. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.zakoni.com.ua>

7. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/>

8. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>

Тема 16. Проведення в справах про звернення громадян

Мета: визначити основні поняття доказів; розкрити поняття встановлення належності доказів; розкрити види та класифікацію доказів.

Основні поняття теми. Звернення громадян як засіб забезпечення законності у державному управлінні. Види звернень. Пропозиції (зауваження), заяви (клопотання), скарги. Вимоги до звернень. Розгляд пропозицій, заяв, скарг. Права громадянина при розгляді заяви чи скарги. Обов'язки адресатів щодо розгляду заяв чи скарг. Відповідальність за порушення законодавства про звернення громадян. Заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення.

Питання, винесені для розгляду на практичному занятті:

1. Організаційно-правові основи провадження за зверненнями громадян
2. Особливості провадження за окремими видами звернень (пропозиціями, заявами, скаргами)
3. Діловодство за зверненнями громадян

Практичне завдання

I. Вирішіть ситуаційні завдання.

Ситуація 1

Начальник районного відділу поліції виніс постанову про накладання адміністративного стягнення у вигляді адміністративного арешту на десять діб за злісну непокору законним вимогам працівника поліції про припинення порушення громадського порядку.

Проаналізуйте законність дій начальника районного відділу внутрішніх справ.

Ситуація 2

Громадянина К. за вчинене ним 17 квітня дрібне хуліганство було притягнуто до адміністративної відповідальності за ст. 173 КУпАП. Для участі у розгляді справи органами поліції він викликався повістками 18 та 20 квітня, але на розгляд справи не з'являвся без поважних причин.

Визначте підвідомчість справи. Розкрийте якими повинні бути дії органів внутрішніх справ у даній ситуації та які процесуальні документи повинні бути складені.

Ситуація 3

Громадянка Б. направила скаргу до управління житлового господарства на бездіяльність начальника ЖЕД, який не вжив ніяких заходів у зв'язку з її заявою про необхідність ремонту сантехніки у квартирі. Скарга надійшла до управління 3 березня, а 20 квітня гр. Б. отримала відповідь, в якій повідомлялося про те, що скаргу було направлено до керівництва ЖЕД для прийняття заходів щодо ремонту сантехніки та притягнення винних осіб до відповідальності.

Надайте правову оцінку діям управління житлового господарства, обґрунтовуючи відповідь посиланням на норми чинного законодавства. Чи мало місце адміністративне провадження. Якщо так, визначте його вид та надайте характеристику.

Ситуація 4

Начальник райвідділу УМВС України 15 вересня 2007 року відмовив гр. А. у видачі дозволу на придбання і зберігання мисливської рушниці, хоча гр. А. подав усі документи, необхідні для видачі дозволу на придбання і зберігання мисливської зброї, забезпечив умови її зберігання, а будь-які обставини, що перешкоджають безпечному користуванню та поводженню з рушницею відсутні.

25 вересня 2007 року гр. А. звернувся зі скаргою на дії начальника РВ УМВС України до обласного управління УМВС, але відповіді у встановлений термін не отримав.

Гр. А. звернувся до суду з проханням усунути порушення його прав і зобов'язати уповноважені органи видати йому дозвіл.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації. Визначте, чи належать дані правовідносини до адміністративно-процесуальних? Якщо так, то які види адміністративних проваджень мають місце?

Ситуація 5

В адміністративну комісію Галицького району міста Львова 5 січня 2004 року надійшли матеріали про притягнення до адміністративної відповідальності громадянина К. за статтю 186-1 КпАП України. З'ясувавши, що К. Перебуває у Львові у відрядженні, секретар адміністративної комісії надіслав матеріали до міста Луцька в адміністративну комісію за місцем проживання правопорушника. 17 березня 2004 року К. Повернувся додому і дізнався, що з його заробітної плати відрахували 50 гривень. К. Звернувся за роз'ясненням до прокурора.

Проаналізуйте законність дій.

Ситуація 6

Адміністративна комісія розглянула справу про адміністративне правопорушення, яке вчинив громадянин М. І притягнула його до відповідальності за статтю 191 КпАП України, визначивши стягнення – оплатне вилучення зброї. М. Оскаржив постанову адміністративної комісії в суд, але суд не прийняв скарги.

Проаналізуйте законність дій працівників суду.

Ситуація 7

Громадянин В. Був притягнутий до адміністративної відповідальності за дрібне хуліганство і йому було визначено стягнення – 10 діб адміністративного арешту. В. Звернувся до судді з проханням відпустити його на похорон брата, який загинув в автомобільній катастрофі.

Що повинен зробити суддя?

Ситуація 8

Громадянин Н. Був затриманий за злісну непокору працівнику поліції 19 травня 2017 року в 17.00. 21 травня 2017 року в 10.00 суддя місцевого суду розглянув справу і наклав адміністративне стягнення у вигляді адміністративного арешту на 14 діб. Н. Звернувся зі скаргою в апеляційний суд, який повернув скаргу без розгляду.

Чи було порушення законності в цій справі?

Ситуація 9

До голови правління Пенсійного фонду України громадянина Д. надійшла скарга на неналежне виконання начальником відділу по контролю за надходженням коштів та погашенням заборгованості з платників Пенсійного фонду України — громадянином В. своїх посадових обов'язків. Зміст скарги було доведено до відома останнього. Громадянин В. почав вимагати проведення службового розслідування з метою зняття безпідставних, на його думку звинувачень щодо нього, у чому йому було відмовлено у зв'язку з тим, що скарга не містить відомостей про автора, а щодо анонімних скарг службове розслідування не проводиться.

Надайте правову оцінку цій ситуації. Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства.

Ситуація 10

У зв'язку з великою кількістю скарг, що надходять у виконавчий комітет місцевої ради, вона своїм рішенням постановила, що скарга буде прийматись тільки після розгляду її керівником відповідного органу, який виніс, на думку скаржника, неправомірне рішення.

Чи законним є рішення виконкому?

Рекомендована література
Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько , В.І. Курило , С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Гринь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
9. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
10. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
11. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
12. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
3. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
4. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.
6. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>

2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Розділ 6. Державне управління

Тема 17. Адміністративно-правові режими

Мета: визначити поняття адміністративно-правових режимів; розкрити поняття зони надзвичайної екологічної ситуації; визначити види адміністративно-правових режимів; розкрити поняття та види надзвичайних режимів.

Основні поняття теми. Поняття і види адміністративно-правових режимів. Поняття надзвичайних режимів. Режим надзвичайного стану. Режим надзвичайної екологічної ситуації. Режим воєнного стану. Режим державної таємниці.

План

1. Поняття і види адміністративно-правових режимів
2. Правовий режим надзвичайного стану
3. Режим зони надзвичайної екологічної ситуації

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Теоретико-правове визначення правового режиму.
2. Елементи змісту адміністративно-правових режимів.
3. Класифікація видів адміністративно-правових режимів.
4. Правовий режим надзвичайного стану.
5. Правовий режим воєнного стану.
6. Режим державної таємниці.
7. Режим державного кордону.
8. Митний режим.

Теми доповідей та рефератів:

1. Визначити адміністративно-правові засади забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях.
2. Визначити поняття адміністративно-правових режимів.
3. Дати оцінку режиму надзвичайного стану.
4. Проаналізувати режим надзвичайної екологічної ситуації.
5. Проаналізувати режим воєнного стану.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько , В.І. Курило , С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванишук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Гринь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.

7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
9. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
10. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
11. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
12. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X / Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, стаття 1122.
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / С. В. Ківалов, О. І. Харитоновна, О. М. Посенюк, М. Р. Аракелян та ін.; За ред. С. В. Ківалова, О. І. Харитоновної. – Х.: Одіссей, 2005. – 552 с.
4. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2005 – 2005 р., № 30, стор. 1214, стаття 409.
5. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України від 22.01.2016 – 2016 р., № 4, стор. 60.
6. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII // Відомості Верховної Ради України від 19.04.1994 – 1994 р., № 16, стор. 422, стаття 93.
7. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII // Відомості Верховної Ради України від 10.07.2015 – 2015 р., № 28, стор. 1509, стаття 250.
8. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 № 1550-III // Відомості Верховної Ради України від 09.06.2000 – 2000 р., № 23, стаття 176.
9. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI / Відомості Верховної Ради України від 18.05.2012 – 2012 р., / № 19-20 /, стор. 833, стаття 179.
10. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> – Заголовок з екрана.
11. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України від 29.07.2016 – 2016 р., № 31, стор. 7, ст. 545.
12. Інструкція з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України 08.09.2015 № 1674/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-15> – Заголовок з екрана.
13. Інструкція з оформлення протоколів про військові адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства оборони України 19.05.2015 № 222 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0656-15> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>

2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 18. Запобігання і протидія корупції (боротьба з корупцією)

Мета : визначити поняття корупційне правопорушення, дотримання персоналом ДПтС України антикорупційного законодавства; розкрити основні характерні риси антикорупційного законодавства; звернути увагу на важливі новації законодавства при притягнення до відповідальності за корупційне діяння; розглянути дисциплінарну відповідальність осіб рядового і начальницького складу органів і установ виконання покарань; розкрити питання профілактики, виховної роботи серед працівників ДКВС України.

Основні поняття теми. Поняття корупції її шкідливість для громадян, держави та суспільства. Особливості адміністративно-правовому запобігання протидії корупції (боротьба з корупцією). Склад адміністративного правопорушення у сфері протидії корупції.

План

1. Стан антикорупційного законодавства в Україні.
2. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.
3. Профілактична та індивідуально-виховна робота серед персоналу ДКВС України

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Ознайомитись і занотувати в конспектах терміни закріплені в ст. 1. Закону України «Про запобігання корупції».
2. Ознайомитись і занотувати в конспектах перелік суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення (ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції»).
3. Ознайомитись і занотувати в конспектах перелік заходів, спрямованих на запобігання і протидію корупції.
4. Ознайомитись і занотувати в конспектах види відповідальності та систематизація відомостей про корупційні правопорушення.
5. Ознайомитись і занотувати в конспектах особливості звільнення з роботи осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

Теми доповідей та рефератів:

1. Поняття корупції її шкідливість для громадян, держави та суспільства.
2. Особливості адміністративно-правовому запобігання протидії корупції (боротьба з корупцією).
3. Склад адміністративного правопорушення у сфері протидії корупції.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галунько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галунько , В.І. Курило ,

- С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
 7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
 8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
 9. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
 10. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
 11. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
 12. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
 2. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
 3. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / С. В. Ківалов, О. І. Харитонова, О. М. Посенюк, М. Р. Аракелян та ін.; За ред. С. В. Ківалова, О. І. Харитонової. – Х.: Одіссей, 2005. – 552 с.
 4. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.
 5. Кодекс України про адміністративні правопорушення : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 10 берез. 2015 р.:(офіц. текст). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2015. – 284 с.
 6. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України від 30.08.2013 – 2013 р., / № 34-35 /, стор. 1802, стаття 458.
 7. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
 8. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
 9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.
 10. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.
 11. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (поточна редакція від 21.12.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 19. Державне управління в адміністративно-політичній сфері

Мета: повторити таке поняття як «управління»; з'ясувати систему органів, що здійснюють управління обороною, безпекою, внутрішніми та закордонними справами; визначити правові засади управління вищевказаними напрямками.

Основні поняття теми. Поняття адміністративно-політичної сфери. Структура адміністративно-політичної сфери. Система суб'єктів державного управління адміністративно-політичною сферою. Адміністративно-правовий статус суб'єктів державного управління адміністративно-політичною сферою. Повноваження Президента України в адміністративно-політичній сфері. Управління обороною. Управління державною безпекою. Управління юстицією. Управління внутрішніми справами. Управління іноземними справами. Управління митними справами. Управління у справі охорони державного кордону.

План

1. Організаційно-правові засади управління обороною.
2. Організаційно-правові засади управління національною безпекою.
3. Організаційно-правові засади управління внутрішніми справами.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Правові засади діяльності органів державної влади і управління щодо забезпечення оборони України.
2. Компетенція Верховної Ради України у сфері формування і проведення воєнної політики держави.
3. Повноваження Президента України щодо забезпечення обороноздатності України.
4. Міністерство оборони України: правові засади організації та діяльності.
5. Повноваження міністерств та інших центральних органів державного управління у сфері управління обороною.
6. Адміністративно-правовий статус Державної служби експортного контролю України.
7. Місцеві органи військового управління та їх компетенція.

Теми доповідей та рефератів:

1. Національна безпека як об'єкт управління.
2. Характеристика загальнодержавної системи заходів із забезпечення державної безпеки України.
3. Повноваження Президента України у сфері забезпечення державної безпеки.
4. Кабінет Міністрів України — орган загального керівництва у сфері забезпечення державної безпеки.
5. Система органів Служби безпеки України: структура та компетенція.
6. Органи, які здійснюють адміністративно-правові режими, встановлені на державному кордоні України.
7. Компетенція Прикордонних військ України в галузі адміністративної діяльності.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Гриценка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько , В.І. Курило , С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Гринь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
9. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
10. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
11. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
12. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
2. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / С. В. Ківалов, О. І. Харитоновна, О. М. Посенюк, М. Р. Аракелян та ін.; За ред. С. В. Ківалова, О. І. Харитоновної. – Х.: Одиссей, 2005. – 552 с.
4. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.
5. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України від 30.08.2013 – 2013 р., / № 34-35 /, стор. 1802, стаття 458.
6. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
7. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.
9. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.12.1994 – 1994 р., № 52, стаття 455.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>

Тема 20. Державне управління в соціально-культурній сфері

Мета: визначити такі поняття, управління наукою; розглянути, що таке контроль у сфері освіти; зупинитися на особливостях управлінні охороною здоров'я.

Основні поняття теми. Поняття соціально-культурної сфери. Структура соціально-культурної сфери. Державний і недержавний сектори. Система суб'єктів державного управління соціально-культурною сферою. Адміністративно-правовий статус суб'єктів державного управління соціально-культурною сферою. Управління освітою. Управління наукою. Управління культурою. Управління охороною здоров'я. Управління справами молоді, фізичною культурою і спортом. Управління соціальним захистом громадян.

План

1. Організація державного в соціально-культурній сфері
2. Організація управління освітою
3. Організаційно-правові засади організації управління охороною здоров'я населення

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Визначення культури як об'єкта державного управління.
2. Основні напрями державної політики у сфері культури.
3. Принципи культурної політики.
4. Повноваження Президента України щодо здійснення управлінських функцій у сфері культури.
5. Міністерство – центральний орган державної виконавчої влади із спеціальними повноваженнями.

Теми доповідей та рефератів:

1. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління культурною діяльністю.
2. Характеристика освіти як об'єкта державного управління.
3. Державні гарантії реалізації права громадян на освіту.
4. Основні засади державної політики у сфері освіти.
5. Система органів державного управління освітою.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галунько В.В., Курило В.І., Короед С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галунько , В.І. Курило ,

- С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
 7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
 8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
 9. Адміністративне судочинство : навчальний посібник / за заг. ред. проф. О. П. Рябченко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 304 с.
 10. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваїте, 2014. – 376 с.
 11. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
 12. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
 13. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
2. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / С. В. Ківалов, О. І. Харитоновна, О. М. Посенюк, М. Р. Аракелян та ін.; За ред. С. В. Ківалова, О. І. Харитоновної. – Х.: Одиссей, 2005. – 552 с.
4. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 10 берез. 2015 р.:(офіц. текст). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2015. – 284 с.
6. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України від 30.08.2013 – 2013 р., / № 34-35 /, стор. 1802, стаття 458.
7. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
8. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
9. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII (поточна редакція від 21.12.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-19> – Заголовок з екрана.
10. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI // Відомості Верховної Ради України від 04.01.2013 – 2013 р., № 1, стор. 2, стаття 1.
11. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України від 30.03.2001 – 2001 р., № 13, стаття 65.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
4. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

Тема 20. Державне управління в соціально-культурній сфері

Мета: визначити такі поняття, управління наукою; розглянути, що таке контроль у сфері освіти; зупинитися на особливостях управлінні охороною здоров'я.

Основні поняття теми. Поняття соціально-культурної сфери. Структура соціально-культурної сфери. Державний і недержавний сектори. Система суб'єктів державного управління соціально-культурною сферою. Адміністративно-правовий статус суб'єктів державного управління соціально-культурною сферою. Управління освітою. Управління наукою. Управління культурою. Управління охороною здоров'я. Управління справами молоді, фізичною культурою і спортом. Управління соціальним захистом громадян.

Питання, винесені для розгляду на практичному занятті:

1. Організація державного управління наукою
2. Організація управління освітою
3. Організаційно-правові засади організації управління охороною здоров'я населення

Завдання:

1. При оголошенні надзвичайного стану у зв'язку з ситуаціями техногенного характеру державні органи можуть вживати таких заходів:

- Тимчасово або безповоротно евакуювати людей з місць, небезпечних для проживання;
- Встановлювати карантин та проводити інші обов'язкові санітарні та протиепідемічні заходи;
- Запроваджувати особливий порядок розподілу продуктів харчування і предметів першої необхідності;
- Усувати від роботи на період НС, в разі неналежного виконання їхніх обов'язків, керівників державних підприємств, установ та організацій

До яких видів яких видів адміністративно-правового примусу належать ці заходи?

Практичне завдання

I. Вирішіть ситуаційні завдання.

Ситуація 1

Заступник голови районної державної адміністрації Михайлик Володимир Іванович, який народився 13 січня 1961 р. м. Миколаєві, проживає в м. Миколаєві вул. Лазурна буд. 31, кв. 187 на підставну особу створив та налагодив роботу приватного підприємства у сфері торгівлі. Користуючись своїм службовим становищем створив для зазначеного ПП комерційні переваги та отримував за це грошові кошти, що витрачав на потреби своєї сім'ї.

Від імені директора іншого директора ПП. на ім'я прокурора м. Миколаєва напишіть скаргу на корупційні діяння громадянами Михайлик В.І.

Здійсніть класифікацію діяння Михайлика В.І., як складу адміністративного правопорушення. Від імені прокурора складіть протокол про адміністративне правопорушення у відповідності до вимог Закон України «Про запобігання корупції» та розділу 13-А «Корупційні адміністративні правопорушення» КУпАП.

Ситуація 2

Державний реєстратор виконавчого комітету міської ради відмовив представнику нерезидента України, який бажав зареєструвати підприємницьку діяльність, мотивуючи відмову необхідністю особистої присутності нерезидента, який має намір зареєструватися в якості фізичної особи-суб'єкта підприємницької діяльності.

Надайте правову оцінку законності відмови державного реєстратора, спираючись на норми чинного законодавства України.

Ситуація 3

Управління в справах приватизації міської ради, здійснюючи перевірку дотримання вимог чинного законодавства в сфері приватизації, винесло рішення про накладання штрафу на підприємство за невиконання умов договору купівлі-продажу нежитлового приміщення, яке раніше перебувало у комунальній власності.

Чи правомірні дії управління в справах приватизації міської ради? Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства.

Ситуація 4

За рішенням голови обласної адміністрації на території області було введено надзвичайний стан та створені надзвичайні комісії. Такий захід було зумовлено складними погодними умовами.

Чи правомірне зазначене рішення? Кому і в яких випадках надано право введення надзвичайного стану? Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства.

Ситуація 5

Громадянин А., який досягнув призовного віку, звернувся до юридичної консультації з проханням надати інформацію про підстави та порядок проходження альтернативної військової служби.

Надайте розгорнуту юридичну консультацію, спираючись на чинне законодавство.

Ситуація 6

Депутати міської ради прийняли на сесії рішення про звільнення з посади директора музичної школи за неналежне виконання професійних обов'язків.

Оцініть правомірність рішення міської ради. Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на норми чинного законодавства.

Ситуація 7

Громадянин Б., який має вищу медичну освіту (за фахом лікувальна справа) звернувся до управління охорони здоров'я місцевої державної адміністрації з проханням видати ліцензію на право виготовлення та реалізацію лікарських засобів. Управління охорони здоров'я відмовило у виданні ліцензії.

Оцініть правомірність відмови управління охорони здоров'я у видачі ліцензії. Розкрийте порядок та умови отримання ліцензії на право виготовлення та реалізацію лікарських засобів.

Рекомендована література

Основна:

1. Загальне адміністративне право : підручник / [Грищенко І.С., Мельник Р.С. Пухтецька А.А. та інші]; за аг. ред. І.С. Грищенка. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 568 с.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст] : станом на 23 січ. 2017 р. : відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2017. – 361 с.
3. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 296 с.
4. Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Гриценка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
5. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько , В.І. Курило , С.О. Короєд , О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Гринь Д.С., 2015. – 272 с.
6. Ковбас І.В., Федорук Н.С. Адміністративне право України. Конспект лекцій. –Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2015. –160 с.
7. Основи адміністративного права України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 120 с.
8. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Вид. 7-е, перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 350 с.
9. Адміністративне судочинство : навчальний посібник / за заг. ред. проф. О. П. Рябченко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 304 с.
10. Мельник Р.С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
11. Адміністративне право : підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
12. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т.П. Мінка. С.М. Альфьоров, Р.В. Миронюк та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Х.: Право, 2013. – 352 с.
13. Ткаченко О.Г., Мулявка Д.Г. Гречанюк С.К. Проблеми адміністративної відповідальності пов'язаної з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: (монографія) – Чернігів РВВ Чернігівського юридичного коледжу Державної пенітенціарної служби України, 2013. – 130 с.

Додаткова:

1. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ (поточна редакція від 16.07.1990) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12> – Заголовок з екрана.
2. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005 — 2005 р., № 35, / 35-36, 37 /, стор. 1358, ст. 446.
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / С. В. Ківалов, О. І. Харитоновна, О. М. Посенюк, М. Р. Аракелян та ін.; За ред. С. В. Ківалова, О. І. Харитоновної. – Х.: Одіссей, 2005. – 552 с.
4. Кодекс України про Адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 – 1984 р., № 51, ст. 1122.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 10 берез. 2015 р.:(офіц. текст). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2015. – 284 с.
6. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України від 30.08.2013 – 2013 р., / № 34-35 /, стор. 1802, стаття 458.
7. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
8. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1966 (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043 – Заголовок з екрана.
9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (поточна редакція від 05.01.2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> – Заголовок з екрана.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>

Порядок оцінювання

Контроль та оцінювання активності курсантів (студентів).

- а) письмовий контроль – **0 - 3** бали;
- б) відповідь з питань семінарів – **0 - 3** бали;
- в) бліц-опитування – **0 – 2** бал;
- г) змістовні доповнення під час обговорення питань семінарів – **0 – 3** бали;
- д) підготовка та презентація реферату – **0 - 2** бали;

Якщо курсант (студент) за семестр не набрав 35 балів із 100, він не допускається до іспиту.

Підсумковий контроль: здійснюється у формі екзамену. Максимальна сума балів не може перевищувати **25 балів**.

Розподіл балів, які отримують курсанти (студенти)

Аудиторна робота, поточне тестування та самостійна робота 60 балів								Підсумковий контроль екзамен	Підсумкова кількість балів		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		100 балів		
3	3	3	3	3	3	3	3				
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16				
3	3	3	3	3	3	3	3				
T17	T18	T19	T20								
3	3	3	3								
60 балів										40 балів	

Ведення конспекту лекцій є обов'язковим. Пропущені лекції підлягають самостійному опрацюванню з додатковим контролем з боку викладача, якому має бути продемонстрований конспект за відповідною темою.

Робота на семінарських заняттях складається з відповідей на теоретичні питання по відповідній темі та додатковому опрацюванні контрольних питань.

Робота на практичних заняттях складається з виконання практичних завдань, а їх оцінювання залежить від точності та повноти виконання завдань.

Самостійна робота оцінюється викладачем з розрахунку 0,5 бала за два повністю висвітлених в конспекті питання з вищенаведеного переліку. За виконання завдань для самостійної роботи ви можете отримати до 6 балів.

Індивідуальну роботу має виконати кожен здобувач вищої освіти відповідно до запропонованої тематики. Виконання цього завдання оцінюється від 0 до 6 балів залежно від дотримання таких критеріїв: дотримання форми, відповідність темі, логічність висвітлення питання, аргументованість висновків тощо.

Підсумковий контроль з дисципліни відбувається у вигляді заліку, на якому ви можете отримати до 40 балів в залежності від повноти та обґрунтованості ваших відповідей. На залік виносяться питання з переліку наведеного нижче. Якщо під час проходження курсу ви набрали 60 балів то маєте право не складати залік, вдовольнившись підсумковою оцінкою відповідно до кількості набраних балів. Схема переведення балів у підсумкову оцінку наведена в Таблиці.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Перелік питань для підготовки до екзамену

1. Визначити поняття і предмет адміністративного права.
2. Проаналізувати співвідношення адміністративного права з іншими галузями права.
3. Визначити метод адміністративно-правового регулювання суспільних відносин.
4. Визначити принципи адміністративного права.
5. Визначити джерела адміністративного права. Систематизація адміністративного законодавства.
6. Визначити систему адміністративного права.
7. Визначити поняття адміністративно-правової норми.
8. Визначити структуру адміністративно-правової норми.
9. Дати оцінку гіпотезі, диспозиції та санкції адміністративно-правової норми.
10. Визначити види адміністративно-правових норм.
11. Дати оцінку адміністративно-правовим відносинам.
12. Визначити види адміністративно-правових відносин.
13. Визначити соціальні та юридичні ознаки суб'єкта адміністративного права.
14. Проаналізувати складові адміністративної правосуб'єктності.
15. Визначити та класифікувати суб'єктів адміністративного права.
16. Дати оцінку проблемам деліктоздатності юридичних осіб.
17. Адміністративно-правовий статус фізичних осіб.
18. Адміністративно-правовий статус іноземців і осіб без громадянства.
19. Визначити поняття управління. Мета, види, зміст управлінської діяльності.
20. Охарактеризуйте державне управління у вузькому та широкому розумінні: сутність та відмінності підходів.
21. Визначити державне управління як різновид соціального.
22. Визначити форми державного управління.
23. Визначити методи державного управління.
24. Дати оцінку правових актів державного управління.
25. Визначити дію актів державного управління.
26. Визначити поняття законності і дисципліни державному управлінні.
27. Дати оцінку правовим основам та особливостям державного управління в сфері економіки.
28. Визначити правові основи та особливості державного управління в соціально-культурній сфері.
29. Визначити правову основу та особливості державного управління в адміністративно-політичній сфері.

30. Дати оцінку управлінню Державної кримінально-виконавчої служби України.
31. Визначити дисциплінарну відповідальність державних службовців (Види дисциплінарної відповідальності).
32. Визначити поняття і види об'єднань громадян.
33. Визначити адміністративно-правовий статус об'єднань громадян.
34. Визначити поняття державної служби.
35. Охарактеризуйте поняття державний службовець.
36. Охарактеризуйте адміністративну відповідальність як види юридичної відповідальності.
37. Визначити ознаки відповідальності за адміністративні проступки.
38. Дати оцінку принципам адміністративної відповідальності.
39. Визначити особливості адміністративної відповідальності працівників Державної кримінально-виконавчої служби України.
40. Дати оцінку відповідальності іноземних громадян і осіб без громадянства.
41. Визначити відповідальність неповнолітніх. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.
42. Визначити обставини що виключають адміністративну відповідальність.
43. Визначити крайню необхідність та необхідну оборону.
44. Поняття адміністративного правопорушення, його ознаки.
45. Законодавчі основи адміністративної відповідальності.
46. Дати оцінку складу адміністративного правопорушення.
47. Визначити види складу адміністративного правопорушення.
48. Визначити об'єкт адміністративного правопорушення.
49. Визначити суб'єкт адміністративного правопорушення.
50. Визначити об'єктивну сторону адміністративного правопорушення.
51. Визначити суб'єктивну сторону адміністративного правопорушення.
52. Дати оцінку стягненням за адміністративні правопорушення.
53. Дати оцінку особам що мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення.
54. Визначте адміністративну відповідальність при вчиненні кількох адміністративних правопорушень.
55. Дати оцінку особам що мають право розглядати справи про адміністративні правопорушення.
56. Визначити строки накладення адміністративного стягнення.
57. Охарактеризувати поняття адміністративного процесу.
58. Дати оцінку принципам адміністративного процесу.
59. Проаналізувати структуру адміністративного процесу.
60. Дати оцінку провадження в справах про адміністративне правопорушення.
61. Дати оцінку правам особи яка притягується до адміністративної відповідальності.
62. Визначити учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення.
63. Визначити завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення.
64. Проаналізувати засоби запобігання адміністративних правопорушень.
65. Проаналізувати засоби припинення адміністративних правопорушень.
66. Визначити засоби забезпечення провадження в справах про адміністративне правопорушення.
67. Дати оцінку стадіям провадження в справах про адміністративне правопорушення.
68. Проаналізувати порядок оскарження і опротестування постанови в справі про адміністративне правопорушення.
69. Дати оцінку провадженню у справах звернення громадян.
70. Дати оцінку реєстраційному провадженню.

71. Дати оцінку дисциплінарному провадженню.
72. Визначити форми контролю та нагляду. Відмінності між ними.
73. Дати оцінку забезпеченню законності управління засобами загального нагляду прокуратури.
74. Визначити судовий контроль за органами виконавчої влади.
75. Визначити обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративні правопорушення.
76. Визначити обставини, що обтяжують відповідальність за адміністративні правопорушення.
77. Визначити джерела доказів. Оцінка доказів.
78. Визначити поняття протоколу. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення.
79. Визначити поняття адміністративного затримання.
80. Визначити строки адміністративного затримання.
81. Визначити особистий огляд і огляд речей.
82. Визначити підготовку до розгляду справи про адміністративне правопорушення.
83. Визначити давність виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.
84. Провадження по виконанню постанови про винесення попередження.
85. Провадження по виконанню постанови про накладення штрафу.
86. Провадження по виконанню постанови про оплатне вилучення предмета.
87. Провадження по виконанню постанови про конфіскацію предмета, грошей.
88. Провадження по виконанню постанови про позбавлення спеціального права.
89. Провадження по виконанню постанови про застосування виправних робіт.
90. Провадження по виконанню постанови про застосування громадських робіт.
91. Провадження по виконанню постанови про застосування адміністративного арешту.
92. Проаналізувати адміністративні правопорушення в галузі охорони власності населення.
93. Дати оцінку адміністративним правопорушенням в галузі охорони праці.
94. Дати оцінку адміністративним правопорушенням в галузі охорони здоров'я населення.
95. Дати оцінку адміністративним правопорушенням в галузі охорони природного середовища.
96. Дати оцінку адміністративним правопорушенням на транспорті.
97. Дати оцінку адміністративним правопорушенням в галузі торгівлі.
98. Дати оцінку адміністративним правопорушенням в галузі фінансів, підприємницької діяльності.
99. Дати оцінку адміністративним правопорушенням що посягають на громадський порядок і громадську безпеку.
100. Дати оцінку адміністративним правопорушенням що посягають на встановлений порядок управління.
101. Визначити адміністративно-правові засади забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях.
102. Визначити поняття адміністративно-правових режимів.
103. Дати оцінку режиму надзвичайного стану.
104. Проаналізувати режим надзвичайної екологічної ситуації.
105. Проаналізувати режим воєнного стану.

Політика академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів.